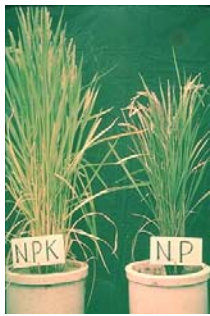

ข้าวขาดโพแทสเซียมมีอาการอย่างไร ?

โพแทสเซียม (K) มีส่วนสำคัญในการเคลื่อนย้ายสารอาหารหรือผลผลิตจากการสังเคราะห์แสง ในพืชโพแทสเซียมจะช่วยให้ผนังเซลล์แข็งแรง เพิ่มพื้นที่ใบและปริมาณคลอโรฟิลล์ ชะลอการร่วงของใบ ช่วยเพิ่มจำนวนเมล็ดและจำนวนเมล็ดดีต่อรวง เพิ่มน้ำหนักเมล็ด แต่ไม่ช่วยในการแตกกอ

ข้าวที่ขาดโพแทสเซียมต้นจะแคระแกรน การแตกกอลดลง ใบสั้น เหี่ยวแห้ง ใบโน้มลง (Droopy) และมีสีเขียวเข้ม ใบล่างจะมีปลายใบสีน้ำตาลเหลือง มีสีเหลืองระหว่างเส้นใบโดยเริ่มจากปลายใบและขอบใบแล้วค่อยๆ ลุกลามสู่โคนใบในที่สุด ต่อมาใบจะแห้งและกลายเป็นสีน้ำตาล ถ้าการขาดรุนแรงมากขึ้นบางครั้งจะมีจุดประสีน้ำตาลบนใบที่เป็นสีเขียวเข้มโดยเริ่มที่ปลายใบก่อนจะขยายสู่ส่วนอื่นๆ ของใบ รวงข้าวจะผอมยาว อาจมีจุดต่าง ขนาดและน้ำหนักของเมล็ดลดลง การหักล้มสูง มักจะเกิดในระยะหลังของการเจริญเติบโต อาการขาดโพแทสเซียมนี้อาจสังเกตเห็นได้ยากในข้าวทั่วไป

(ก)

(ข)

(ค)

(ง)

อาการขาดธาตุโพแทสเซียมในข้าว; ภาพ (ก) โพแทสเซียมเป็นตัวจำกัดการเจริญของข้าวแม้ว่าจะมีไนโตรเจนและฟอสฟอรัสพอเพียง, ภาพ (ข) ใบมีสีออกน้ำตาลซึ่งเป็นอาการหนึ่งของการขาดโพแทสเซียม, ภาพ (ค) และ (ง) จุดสีน้ำตาลบนใบที่เขียวเข้ม

การขาดโพแทสเซียมมีสาเหตุจากอะไร ?

สาเหตุของการขาดโพแทสเซียมเกิดจากการปลูกข้าวในดินทรายหรือดินที่มีแร่ดินเหนียวในปริมาณต่ำ มีธาตุโพแทสเซียมในดินต่ำ หรือไม่อยู่ในรูปที่เป็นประโยชน์ หรือดินที่มีการชะล้างสูง นอกจากนี้อาจพบอาการขาดโพแทสเซียมในดินอินทรีย์ เช่นดินพีท (Peat) ดินมึก (Muck)

การจัดการเพื่อการป้องกันและแก้ไขการขาดโพแทสเซียมทำได้อย่างไร ?

- ควรไถกลบฟางข้าวลงในแปลง เพราะถึงแม้ว่าปริมาณโพแทสเซียมในฟางข้าวจะมีน้อย แต่จะช่วยรักษาระดับโพแทสเซียมในดินในระยะยาว
- ใส่ปุ๋ยโพแทช ปุ๋ยคอกและวัสดุอินทรีย์อื่นๆ ให้กับข้าวอย่างพอเพียง เพื่อชดเชยกับธาตุอาหารที่สูญเสียไปจากการเก็บเกี่ยวผลผลิต

แหล่งปุ๋ยโพแทชสำหรับใช้ในนาข้าวที่สำคัญ มีอะไรบ้าง ?

ชนิด	สูตร	ปริมาณธาตุอาหาร	หมายเหตุ
Potassium chloride	KCl	50% K	Muriate of potash (60% K ₂ O)
Potassium nitrate	KNO ₃	37% K 13% N	สารประกอบ (44% K ₂ O)
Potassium sulfate	K ₂ SO ₄	40-43% K, 18% S	สารประกอบ (50% K ₂ O)
Langbeinite	K ₂ SO ₄ · MgSO ₄	18% K, 11% Mg, 22% S	ออกฤทธิ์เร็ว
Compound fertilizers	N + P + K	ไม่แน่นอน	ใช้มากในข้าว

